

Sygn. akt II UK 519/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku R.K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.
o emeryturę i odsetki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 sierpnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 stycznia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 stycznia 2016 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację ubezpieczonego R.K. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w J. z dnia 25 lutego 2015 r., VII U (...), w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. o wypłatę emerytury i odsetki.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego ubezpieczony wniósł skargę kasacyjną, w której zarzucił naruszenie: 1) art. 129 ust. 1 w związku z art. 103a i art. 135 ust. 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383; dalej: ustawa o emeryturach i rentach z FUS) oraz 2) art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.; dalej: ustawa systemowa). Powołując się na „poważne i oczywiste”

naruszenie tych przepisów prawa materialnego przez Sądy obu instancji, ubezpieczony wniósł o przyjęcie niniejszej skargi do rozpoznania. Zdaniem skarżącego, „generalną zasadą przepisów prawa emerytalno-rentowego jest, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury lub renty, tj. spełnienia ustawowych warunków, lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie”. Skoro w przedmiotowej sprawie wniosek o emeryturę został złożony przed 19 listopada 2013 r., to zgodnie z zasadą wynikającą z art. 135 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenie mogło być wypłacone najwcześniej od miesiąca ustania przyczyny zawieszenia wypłaty tego świadczenia (od miesiąca, w którym ustało zatrudnienie ubezpieczonego - 26 grudnia 2013 r.), czyli od 1 grudnia 2013 r., a nie – jak przyjął Sąd Apelacyjny – dopiero od 27 grudnia 2013 r. Nadto – według skarżącego - „już na pierwszy rzut oka oczywistym jest, iż zgromadzony na etapie postępowania przed organem rentowym materiał dowodowy w postaci świadectw pracy i dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego, pozwalał na jednoznaczne ustalenie, iż wnioskodawca spełnił wszystkie konieczne warunki uprawniające do emerytury”. Skoro organ rentowy „konsekwentnie” dysponował wystarczającą dokumentacją pozwalającą na „bezsporne” uznanie zatrudnienia ubezpieczonego jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, to wydanie błędnej decyzji powinno skutkować odpowiedzialnością organu rentowego z tego tytułu, a więc obciążeniem tego organu obowiązkiem zapłaty odsetek stosownie do art. 85 ust. 1 ustawy systemowej. Z tej przyczyny skarżący wniósł o zmianę kwestionowanego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie apelacji ubezpieczonego od wyroku Sądu pierwszej instancji i zobowiązanie organu rentowego do podjęcia wypłaty emerytury od 1 grudnia 2013 r. oraz do zapłaty odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie emerytury, a także o zasądzenie od organu rentowego kosztów procesu za wszystkie instancje, ewentualnie o uchylenie kwestionowanego wyroku i przekazanie Sądowi pierwszej instancji sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ubezpieczony uzasadnił potrzebę przyjęcia niniejszej skargi do rozpoznania powołaniem się na jej oczywistą zasadność wynikającą z faktu, iż w zaskarżonym wyroku naruszono „poważnie i oczywiście” wskazane wyżej przepisy prawa materialnego. Tego zapatrywania jednak nie można podzielić, wobec czego przedmiotowa okoliczność nie stanowi przesłanki, która by skutkowałą oceną, że skarga zasługuje na przyjęcie do rozpoznania. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Apelacyjny nie dopuścił się obrazy powołanych wyżej regulacji materialnoprawnych, przynajmniej w takim stopniu, by nosiła ona znamiona „oczywistości”. W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, że powoływanie się na „oczywistą zasadność skargi” wymaga od strony skarżącej wykazania kwalifikowanego naruszenia prawa, a więc zastosowania przepisu błędnie interpretowanego, co spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, dotkniętego brakami widocznymi bez potrzeby dokonywania głębszej analizy jurydycznej (postanowienia z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 i z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107). Tymczasem analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w zestawieniu z lekturą pisemnych motywów rozstrzygnięcia zawartego w orzeczeniu objętym niniejszą skargą nie pozwala na przyjęcie tezy, zgodnie z którą wyrok Sądu Apelacyjnego jest obarczony kardynalnymi brakami, widocznymi „gołym okiem”, które dyskwalifikują to orzeczenie i wywołują konieczność jego natychmiastowej eliminacji z obrotu prawnego.

To stwierdzenie należy odnieść w szczególności do zarzucanej Sądowi odwoławczemu „oczywistej” obrazy art. 85 ust. 1 ustawy systemowej. Skoro z akt sprawy wynika, że w przypadku ubezpieczonego ustalenie przysługującego mu prawa do emerytury nastąpiło dopiero w decyzji „wykonawczej” - wydanej przez

organ rentowy w następstwie prawomocnego orzeczenia sądu, w którym ustalono okoliczność (po uprzednim przeprowadzeniu odpowiednich dowodów i wszechstronnej ocenie materiału dowodowego), że skarżący wykonywał w spornym okresie pracę kwalifikowaną - to nie można zasadnie przyjmować, jak czyni skarżący, że „już na pierwszy rzut oka” organ rentowy dysponował materiałem dowodowym, który był od samego początku wystarczający dla wydania decyzji pomyślnej dla ubezpieczonego, bez konieczności wszczynania w tej materii sporu sądowego. W tej płaszczyźnie nie sposób jest zatem mówić o ewidentnym naruszeniu przez Sąd Apelacyjny art. 85 ust. 1 ustawy systemowej, do czego miało dojść – według opinii ubezpieczonego – przy ferowaniu wyroku objętego niniejszą skargą. W podobnym tonie należy odnieść się do kwestii „rażącej” obrazu art. 129 ust. 1 w związku z art. 103a i art. 135 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, skoro wykładnia tych przepisów nie jest wcale taka oczywista, jak usiłuje dowieść skarżący, czego dowodem jest choćby fakt, że omawiana problematyka kilkakrotnie była przedmiotem analizy orzeczniczej Sądu Najwyższego (m.in. w wyrokach z dnia 22 lutego 2007 r., I UK 229/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 80 i z dnia 10 grudnia 2010 r., II UK 150/10, LEX nr 1001298).

W ostatecznym rozrachunku okazało się, że skarga kasacyjna ubezpieczonego nie kwalifikuje się do jej merytorycznego rozpoznania, bo nie jest „oczywiście uzasadniona”, a skarżący nie powołał się na inne okoliczności wymienione w art. 398⁹ § 1 k.p.c., które potencjalnie mogłyby świadczyć o istnieniu rzeczywistej potrzeby rozpoznania tego środka zaskarżenia.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.